

3. Бінько І.Ф., Шлемко В.Т. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення. Монографія. К.: НІСД, 1997. С. 144.

4. Козлова А. І. Індикатори інноваційного розвитку економіки і промислових підприємств. *«Ефективна економіка»*. 2014. №10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3760> (дата звернення: 01.12.2023).

Клявіна О.К., здобувачка гр. МЕ-22
Сочинська-Сибірцева І. М., канд. екон. наук., доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
М. Кропивницький, Україна

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

В наш час вже можна мати сміливість та висловлювати думку, що сучасний освітній процес є неможливим без впровадження та використання інформаційних систем. Підручники в електронному репозитарії, лекції до кожної теми окремо на платформі дистанційного навчання, аби не доводилося навіть шукати потрібну сторінку – ця реальність вже існує. А відвідувачі в бібліотеках є, в якійсь частині, формальними, щоб їх не зачиняли. Вже, за допомогою інформаційних технологій, ми вийшли на новий рівень навчання. Ми зараз маємо такі можливості, про які тільки й мріяли почесні професори за часів своєї молодості.

Завдяки сучасному поєднанню інформаційних систем, можливостей якісного збереження інформації та її відтворення, у поєднанні з авторитетом та досвідом науковців, ми отримуємо інноваційні підходи до навчання, індивідуальний та концептуально новий освітній контент, де здобувачам подобається вивчати матеріал.

Великої уваги заслуговують і незалежні освітні платформи, наприклад «Genesis Academy», «Prometheus», «Ukraine global faculty». Завдяки ним, кожен має змогу проходити ті курси для саморозвитку, які йому потрібні, за рамками освітніх програм всіх закладів освіти. В теперішній час панує думка, що традиційний сценарій життя, який передбачає отримання вищої освіти, вступ на ринок праці, працю на одному місці протягом життя та вихід на пенсію, більше не є актуальним для сучасного покоління. Традиційні моделі кар'єрного розвитку, які передбачають стабільність і незмінність професії протягом усього життя, вже не відповідають сучасності. В контексті швидкого технологічного розвитку, важливим є навчання протягом усього життя та гнучкість у виборі професійної діяльності. Наприклад, люди можуть починати свою кар'єру в одній галузі, а потім переходити до іншої, що вимагає нових навичок та знань. Такий підхід відображає сучасну динаміку ринку праці та необхідність постійного професійного розвитку [1].

Роль інформаційних систем в сучасній освіті стає все більш важливою в контексті швидкого розвитку технологій. Це впливає на всі аспекти освітнього процесу, включаючи навчальні програми, методики викладання та доступ до інформації. Технологічний прогрес призводить до того, що інформація швидко застаріває. Наприклад, у 2018 році учні в школах вивчали матеріал за підручниками 2005 року на комп'ютерах того ж періоду. В сучасних реаліях така ситуація вже не є прийнятною. Проблема не в оновленні матеріалів бібліотеки, а в тому, що відомості швидко втрачають свою актуальність. Як висновок, є потреба у зміні підходів до освіти та праці, адаптування до розвитку технологій. Використання інформаційних систем в освіті дозволяє швидко оновлювати навчальні матеріали та адаптувати їх до сучасних реалій. Це також сприяє розвитку навичок самостійного навчання та критичного мислення у здобувачів, які є важливими для успішної кар'єри в сучасному світі.

Інформаційний прогрес відбувається постійно. Насамперед, нині є розповсюдженою концепція «lifelong learning» - безперервної освіти. А рекрутери навіть дають поради, як

буде правильно додати навички самоосвіти в резюме й вигідно подати це потенційним роботодавцям [3].

Інформаційні системи освітнього призначення – це технічно складні системи, використання яких забезпечує якісний та ефективний обмін даними між користувачами в межах освітнього процесу.

Розглянемо основні принципи, які забезпечують діяльність інформаційних систем.

Системність – розглядає систему як взаємозалежну, взаємодіючу та цілісну систему. Кожен елемент повинен бути ефективним та збалансованим, задля підтримки зв'язку з іншими елементами. Ієрархія у поєднанні з децентралізацією – одне з ключових понять у створенні інформаційних систем. Система побудована таким чином, щоб керівні органи мали вищий статус, а виконавчі діють належним чином при виникненні збоїв у роботі системи.

Принцип безперервної підтримки та оновлень. Цей принцип також є одним з ключових. Оновлення інформаційних освітніх систем має на меті підвищення безпеки системи, додавання нових функцій, вдосконалення існуючих функцій системи, удосконалення інтерфейсу користувача, та багато іншого. При цьому є необхідним забезпечення сумісності з іншими технологіями та системами, що використовуються в освітньому процесі. Таким чином, принцип безперервної підтримки та оновлення є важливим елементом успішної реалізації інформаційних освітніх систем. Він дозволяє забезпечувати ефективну роботу системи та відповідати на змінні потреби користувачів [2].

В Україні, від початку повномасштабного російського вторгнення, активно впровадились технології елементів дистанційного навчання. Воно має як свої недоліки, так і переваги. Серед недоліків, можна назвати такі фактори, як проблеми з мотивацією у здобувачів усіх рівнів освіти, ставлення керівництва закладів до проблем із доступом до інтернету, гаджетів, наявністю персонального комп'ютера. Варто звернути увагу на труднощі оцінювання здобувачів освіти: на жаль результат оцінювання не завжди є об'єктивним, оскільки немає прямого контакту викладач-здобувач освіти. Але, слід зазначити, що саме така форма освіти дає змогу освітянам отримувати інформацію не з конкретного джерела, а використовувати весь наявний інструментарій та репозитарій глобальної мережі. Дистанційне навчання має на меті допомогу в освітньому процесі, а не створення перепон. Напрямок розвитку такого формату навчання є актуальним, має попит, та розвивається, оскільки в цілому, в сучасних умовах, розуміння освіти як системи неможливе, без впровадження інформаційних технологій [3].

Саме навчання із використанням інформаційних систем та технологій, відкриває освітянам доступ до всього спектру джерел інформації, підвищує ефективність виконання самостійних робіт, допомагає закріпити свої індивідуальні професійні якості та навички. Викладачам, це дозволяє впроваджувати якісно нові форми передачі матеріалу здобувачам, використовувати навіть ті ж самі ігри у форматі «Kahoot», де аудиторії цікаво вивчати матеріал та пізнавати його з елементами конкуренції, використовувати моделювання своїх висловів та явищ взагалі, з використанням технологій створення зображень та їх передачі.

Таким чином, освітній процес завдяки активному використанню інформаційних систем постійно удосконалюється. Електронні репозитарії, дистанційне навчання та незалежні освітні платформи дозволяють здобувачам отримувати доступ до актуальної інформації, розвивати навички самостійного навчання та адаптуватися до змін на ринку праці. Все більшої актуальності набувають дослідження у напрямку створення нових технологій для забезпечення безпеки та ефективності освітнього процесу, а також вивчення впливу цифрової освіти на розвиток суспільства в цілому.

Література:

1. Гордієнко Т. Ніколи не пізно: 5 платформ для самоосвіти. *ms.detector.media*. URL: <https://ms.detector.media/onlain-media/post/21728/2018-09-01-nikoly-ne-pizno-5-platform-dlya->

samoosvity/ (дата звернення: 25.11.2023).

2. Мельничук Ю. Принципи побудови інформаційних систем освітнього призначення. *Computer-integrated technologies: education, science, production*. 2023. № 50. С. 77–83. URL: <https://doi.org/10.36910/6775-2524-0560-2023-50-11> (дата звернення: 27.11.2023).

3. Найдьонова Л., Слюсаревський М. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). *ms.detector.media*. URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontseptsiya-vprovadzheniya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/> (дата звернення: 25.11.2023).

Коваль О.В., аспірантка

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця, Україна

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МАРКЕТИНГОВОЇ ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Для будь-якого аграрного підприємства запорукою успіху в інноваційній діяльності є вибір відповідної стратегії розвитку. Якщо, аграрне підприємство не в змозі передбачити зовнішні обставини, що змінюються, і вчасно на них відреагувати, може опинитися в кризовій ситуації. В умовах конкурентної (ринкової) економіки необхідно постійно стежити за появою нових продуктів та нових технологій, планувати їх впровадження, щоб утримувати та нарощувати свою конкурентну перевагу на ринку.

Визначення стану та економічно обґрунтованих перспектив інноваційного розвитку аграрних підприємств, на нашу думку, має бути пов'язане з порівняльною оцінкою об'єктивно існуючих техніко-економічних параметрів її діяльності на ринку відповідних товарів. При цьому критеріями економічної доцільності є реальна та потенційна рентабельність виробництва, а розвиток інноваційної діяльності знаходить практичне вираження у підтримці конкурентоспроможності продукції, яка, у свою чергу, викликає необхідність періодичного технічного переоснащення підприємства з метою підвищення ефективності її діяльності. У разі реалізації окремого нововведення його ефективність обмежується станом та технічним рівнем діючої виробничої бази, що знижує ефективність інновацій. Тому в інвестиційній програмі важливо узгодити всі основні параметри технічного розвитку, оптимально поєднуючи технологію, техніку і продукцію. Слід також враховувати, що створення та прояв на аграрному підприємстві мотивацій до інноваційної діяльності вирішальною мірою залежать від загальної економічної ситуації в країні. Для стимулювання такої діяльності головну роль має відігравати система управління інноваційними та інвестиційними процесами.

Основним мотивом та стимулом інноваційної діяльності аграрних підприємств має стати конкурентна боротьба, яка змушує ув'язувати результати її економічної діяльності з підвищенням технічного рівня та ефективності виробництва. Вона може визначатися кількома показниками, серед яких провідну роль відіграють прибуток та рентабельність. Їх величина і рівень безпосередньо залежить від техніко-технологічного рівня виробництва та відбиваються у двох основних показниках: якості продукції та витратах виробництва.

Практика діяльності аграрних підприємств свідчить, що необхідно виділити види конкурентоспроможних товарів та послуг, організувати їх фінансову підтримку (головним чином наданням гарантій для інвестицій, державних кредитів та у виняткових випадках – прямим фінансуванням), а також вжити заходів щодо виходу цієї продукції на світовий та внутрішній ринок.

З погляду економіки ринок інноваційної продукції — це організована система економічних відносин і суспільних зв'язків між суб'єктами інноваційної діяльності, за допомогою яких здійснюється рух інноваційної продукції в товарно-грошовій формі. З боку